

D Y A R Y U S Z,

A L B O

R E L A C Y A.

*Solennis Gratiarum actionis w Stołecznym Mieście Kráko-
wie, effusis in plausum Cordibus Civium, Celebrata.*

Nigdy niepoietą Dobroć Boską prawie *pro regula & aphorismo* podać Chrze-
ściańskim sercom, że *ubi desunt humana consilia, ibi adsunt Divina auxilia*;
tak właśnie stało się teraz że już prawie z desperowaną *tranquillitas publica*, y iá-
koby nieznáydująca *medelam in humanis consilijs, pleno singulis ore* oplákana, miło-
ścierna y nigdy cudow nieprześláca czynić Ręka Boską podźwigalona, Polskie-
mu záślásniała światu, iako od tego *qui solus potest tranquilla pace servare mortales*.
Oczym wzięwizy *mille votis vosibus optatum nuntium* (y przeczytawizy nád wšy-
tkie *novalia* naypotádnizá gazette die 5ta Februarj, przez Sztáffette przyniesiona,
ac tandem die sexta Februarj publiczna poczta ponowiona) Miásto Stołeczne Krá-
ków, *publicis periculis & ingenti malorum glomeramine, in Metropolim afflictionum*
obrocone, májac nadzieję że *tandem* doczeka się *meliora lapsis*, na solenne Po-
dzię-ówanie Panu Zástępów, wszelkim dalszym Niebezpieczeństwom, nieśkoń-
czona Dobrocią swóią zástępującemu, który *cordibus Civium in se manus con-
vertentium inspiravit spiraculū vite*. Tudzież ná oświádczenie ośtemu światu, iákim
sercem poważa sobie *Clementiam & iustitiam* *Majestate pari iure dilectas* Nayjá-
śnieyszego KRÓLA JEGOMÓŚCI AUGUSTA Wtorego Páwa swego Miłóści-
wego, (który Herbowne Miecze *utraq. manu tenens*, lewą *Religioni*, drugi *Liber-
tatis*, *ad propugnandum utraq.* miłóściwa dárował ręką) *totum convertit conatum*
ad solennem Gratiarum actionem, która odprawiła się w ten nízey opisany sposób.

Naprzód zaraz po przeczytáney Poczcie, *Nobilis ac Spectabilis Magistratus*,
czynił wszelkie *dispozyce* do przyśley Solenney funkcyei, ktorey dzień Wtor-
kowy to iest 9ta Februarj náznaczoney. *Interim die 8ta Februarj*, w dzień Po-
medziátkowy *Peraugustum Capiculum Cracoviense*, iako *Seminarium Principum Sacer-
dotum*, chcąc byáć *Principum gratitudinis & felicitatis publica*, *Tergeminas Pavelli*
Coronas pod nogi Máiektatu Boskiego złożyli, *celebrante Solennis Missa Votivá*
Gratiarum actionum, *Illustrissimo & Reverendissimo Domino MICHAELE á Stupow*
SZEMBEK, Dei & Apostolica Sedis Gratia Episcopo Paphens, Suffraganeo, Decano,
Picario, in Spiritualibus & Officiali Generali Cracoviensi. Który iako *verum virtu-
tis odorem spirans, exemplari pietate*, *animavit Populum ad reddenda grati pectoris hi-*
laria in spiritu contrito Máiektatowi Boskiemu. Kazánie *Al suo solito* áosć za-
cne y godne miał I. X. Sapecki Dominikan, *Ordinarius Concionator B. P. M. in*

Circulo

Circulo Cracoviensi, ex Themate, Iratus est & misertus est nobis. Ten złośliwy sermone, omnibus przez wżytok czas probato & approbato, perswadował ztrapienemu ludowi w wielkiej liczbie do Kościoła Katedralnego na ten Akt zgromadzonemu. Jako Bóg nie na to nas karze żeby się na nas gniewał ale dla tego aby się w nas bardośey Kochał. Podczas tej Wotywy, (ktorey in numero assistebat grande Peraugusti Capituli Senaculum, tudzież Ich Mość Magnantes, osobliwie I. W. lego Mość Pan Starosta Krakowski, także Nobilis ac Spectabilis Magistratus Cracoviensis in pleno numero) bito z dział na koło Zamku, a przed Dzieńcem z mniejszey armaty dolyć rzęsiłto. Po skończoney Wotynie lasnie Wielmożny lego Mość Xiadz Suffragan intonaui tryumfalne *Te Deum Laudamus*, respondente populo, tudzież Religiosis & Confraternitatibus, universos Clero ad hunc Actum congregato. Po skończoneym Nabożeństwie, lasnie Wielmożny lego Mość Xiadz Suffragan Solennie częstował Ich Mościow Pralatos, a zaś lasnie Wielmożny lego Mość Pan Starosta Krakowski Magnates, ktorzy na ten czas w Krakowie byli, przy resonancyey Kapele swoiey.

Nazajutrz gna Februarij zaraz z rana ex Mandato Nobilis Magistratus, in signum laetitiae publica dawano ogień dolyć ordinae we trzech mieyscach około Miasta z należytą alternaty Tormentorum bellicorum korespondencya aż ku dzieśnatey. Hora Decima Nobilis ac Spectabilis Magistratus zszedłszy się ad locum Consiliorum in plenissimo numero, simul cum Subsellio Scabinali precedentibus Rothmagistris, insignia praferentibus, szedł odine suo do Kościoła PANNY MARYI. Wten czas Muzyki różne tak na Wieży iako y na Gankach pomienionego kościoła alternatim odzywały się, który gdy przyszedł y w swoich zasiadł Stalach zwyczajnych, zaczęła się Solenna Wotywa ktorą miał Wielmożny lego Mość Xiadz T A R Ł O Archidiakon Krakowski, Vir verè Apostolicus & Pralatus Insula Coronandus, przy Muzyce bardo wysmienitey, wlotkiey nayregularniejszey równiejącej się, która na cztery Chory dysponowana była, z ukontentowaniem wielkim audientium. Podczas Wotywy począwłszy ab Expositione Sanctissimi, aż ad conservationem Eiusdem, prawie continuo bo mała pauza bardo była, dolyć, regularnie ogień dawano, tak za Miastem inko y w Ryнку, zrzęczney zaś Strzelby Garoizon Mieyski w patacie stojacy ogień dawał należyćcie przed PANNY MARYI Kościołem. Wpuł Wotywy I. X. Oddvniaryny OO. Franciszkanow Kaznodź: miał Kazanie, który satis erudito sermone ex themate Pax, wywoził Trojaki Pokoy. Po ktorym skończoneym Magistratus ex suis Stallis iterum precedentibus Rothmagistris ruszył się przed Wielki Oltarz y tam continuabat słuchanie Wotywy. ad Sanctus wyszły wszystkie Cechy z pocho-
dniami, y tak aż do zakończenia suo ordine stały. Po skończeniu Wotywy Solenne *Te Deum Laudamus* przy burzącym ogniu dawaniu y przy różnych Muzykach, intonatū aseruationi Sanctissimi asystował Magistratus utroq; ze swiecami. Nabożeństwo to odprawiło się in assistentia lasnie Wielmożnego lego Mości Xiędza Suffragana Krakowskiego Perillustrum & Reverendissimorum Pralatorum & Canoniorum Peraugusti Capituli, Illustrissimorum Magnatum & Procerum na ten czas w Krakowie będących in tanta frequentia populi, że nie tylko Kościół dolyć iusta magnitudinis, ale też Káplice, Ganki, Kápliczne, Chory, capiende hominum multitudini ledwo wystarczyły. Apparatus w Kościele taki był, mały Chor, okrom swoich dość pozornych Szpalerow, ozdobiony obiciem nowym Karmazynowym burkátetowym, świeżo munificentia certi Pralati, cuius memoria perennis erit, tej Bazyliee darowanym. Na Oltarzu wielkim swiatła dostatkiem, koło ktorego były dwie wielkie Piramidy, na jedney ztych była Pax Aquila Polona pedus triumphatibus Armis Serenissimi Regis decorans cum Lemmate.

Disco.

Dis sociata locis, concordi pace ligavit.

Zpodem Inskrypcya taká:

Vivat fausta quies, socians, pax alma triumphet,

Regia iuncta Armis, que sociavit amor.

Ná drugiey Piramidzie był *Eques Polonus cataphractus, Genium Libertatis referens*, w ktorego sercu Herb Nayiásnieyszego KROLA Iego Mości był złożony, *exprimendo*: że ząwśze Nayiásniejsze Máiestaty w sercách liberorum *Civium* bezpiecznie spoczywác moga, z wierzchu *Lemma* takie.

Pectore in hoc Pater est.

Zpodem ząs inskrypcya taká:

Sola Polonorum Solium sunt Pectora Regum

Possidet Hoc iuste, Rex simul atq. Pater.

Tandem finita Devotione recepit Magistratus do Domow swoich godziną po południu Po obiedzie ząs uderzono w Bębny *convocando* Cechy do parátu pod Ratusz, ktore *comparuerunt* o godzinie czwartej pod Choragwiąmi znależytym porządkiem. Kompanie Kupieckie tak Polika iako Cudzoziemska wyprąwily się dosć ozdobnie *ad faciendum Serenissimo Principi & Republice applausum*. *Tandem Magistratus Graecoviensis comparuit ad locum Consistorum*; gđzie *ordine* zasiądzily IMĆ. Pan Fryzniekier J. K. M. Sekretarz, ná ten cząłz Prezydent, *Annis & meritis vere Senior Consul, facundo ingenio & ore facundo, & predicando Paternum* Cor J. K. M. y powituzowawily szcześliwego Pokoiu, Ich Mościom PP. Kollegom. zączął koleyną J. K. M. Pana Naszego Miłosćiwego y Caley Rzeczypopolitey, Prymącyálne zdrowie y inżyich *specifice* Jáśnie Wielmożnych Protektorow, przy Solennym *Fvnt*, ktore nietylko w Izbie od Muzyki *resonabat*; ále tez *in foro publico plaudentibus vocibus intonabatur*. Głosy Niebo przebieły ubogiego ludu, Dobroć Páńską Nayiásnieyszego KROLA legomości *depradicantis*, tudzież *activitatem* inżyich J. O. I. W. IchCiow Senatorow, Ministrów, Kommissarzow, *ad hoc opus faculorum continuandum indefesso labore concurrentium*. Pod cząs tey funkcey tak z ąrmąry iák z ręczney strzelby rześisto ognią dawáno, *Rogos triumphales* po czterech rogách Miastá palono, przy fajerwerkách niektorych *in plausum conclusa* Pacis wydąnych. W Izbie Sądowej przy wielkiej illuminacyi Inskrypcye byly takowe.

Naprzod pod Krucifixem ná expressej Dżłekczynienia Máiestatowi Boskiemu że *tandem misertus est populo suo* inskrypcya takowa:

Gloria summa Deo supremus sit Honor Illi,

Qui populos Urbemq. gerit Pacemq. Togatam

Pod Obrazem I. K. Mci taka.

Iam Ciues Bonus Annus eat, Pax fausta sequatur,

Hoc Augustus ait, Pater Optimus Orbis & Urbis.

Ná Prá.

Ná Práwym Boku Izby takowa.

Huc nobis Pax Alma Veni Palmamq. teneto.

Ná lewey stronie takowa.

Pax noua Sarmatiae, oritur noua Gloria Caelo.

Ex opposito stolu, pod Herbem Miásta Krakowá, taka

Menia nostra manent Augusta Pace serena

Náde drzwiami takowa:

Pax festiua quia non festina.

Woknie Gmachu prospekt ná Rynek máiacego, gdzie przy illuminácii tak ze Obraz Krolewski wydawał sie, była in
lkrypcya taka.

Pax Caeleste Donum, Pax Hominum Genitrix, Pax est Custodia Portae Pax aperit Iuris Iustitiae Forum.

Temu wszytkiemu ognie wymyslnie tak w izbie iáko y w gmáchu dodawa-
ły lustra y splendoru gdyż cały Ratusz w ogniu zostawał. Tak tedy ta Fun-
kcyá zakończyła się circa boram Undecimam przy uślawicznym wydawaniu
ognia.

Po odprawionej Gratiarum ákcyey wkościele Farnym, tandem Alma Vniuer-
sitas, Regum Filia, & Mater Scientiarum Magistra, edocła tot periculis, iáko inter ar-
ma silens Musa, a widzac has per media Pacis suo Heliconi restitutas; zóraz we
Czwartek to jest dnia ledenastego Februarij także solenne odprawila le Deum
Laudamus, pramisso Tremendo Missa Potius Sacrificio, ktore odprawował Wiel: I.
Mosć X. Franciszek Szemiek Kanclerz Krakowski. Po Wotywie, Perillustis Claris-
s. & ad: Rdu: D. Ioannes Markiewicz Collega Maior Illicianus Orator, ore rotundo,
conclusam pacem, ut sit stabilior, Aris & Templis Deorum inferendam esse de-
duxit. To wszytko przy Muzyce zacney przy wydawaniu ognia odprawiało
się, assistente huic ađui Magnifico Perillusti & admodum Reuerendo Domino GABRIELE
PROFECKI Sacra Theologia Professore Alma Vniuersitatis Generali Rectore Pro Magna
Virtutis & eruditionis, cum tota Vniuersitate in habitu decenti. Frequentia także Ich Ciow
Prálatow Peraugusti Capituli zná. zna była.

Insuper die Decima Tertia Februarij w Sobotę Natio Germanica, wiedzac żeto
niedobrze kiedy proximus ardet Vealegon, a widzac że ten ogien Marlowy sasiadom
swoim dekuczący, per conclusam Pacem przygáżony jest, w Kościele swoim
Nácyonalnym S. Woyciechá gdzie Literacka znayduie się Congregacya, także
przy Wotywie Solennej czynila gratiarum áctionem, Która miał legomość Xiadz
Róktor pomieniony Prześlawney Akademii Krakowskiej; Kazanie miał legomość
Xiadz Kořowski Franciszek Święty Theologicy Magister ktory intimaui
populu facundo sermone, że dotąd pókoj będzie w Polsce/ póki my będziemy sprá-
wiedliwi. Ta Ceremonia odprawila się przy Muzyce dobrej y assitencyi
Nobilis ac Spectabilis Magistratus Cracoviensis.

Tak tedy multiplicatis plaudentibus uocibus Miásto to Stołeczne Officium expe-
diuit suum, Pana Boga prożac ażéby Ten, ktory unanimi pace fratres habitare facit
in Unum, suos fideles & temporalis diuturna & aterna indefitura donet tranquillitate.

F I A T.